

سیدحسین موسویان در گفت‌وگو با «اعتماد»:

اجرای داوطلبانه و موقت پروتکل با تایید مقام معظم رهبری قانونی است

بحث اجرای پروتکل الحاقی توسط ایران پس از رسیدن به برنامه جامع اقدام مشترک که احتمالاً در پایان ماه ژوئن خواهد بود، این روزها به یکی از اصلی‌ترین مباحث میان مخالفان و موافقان توافق هسته‌ای در داخل تبدیل شده است. در شرایطی که جمهوری اسلامی ایران در دوره‌ای پروتکل الحاقی را هم اجرایی کرده است به نظر می‌رسد این بار عدم آگاهی به مفاد این پروتکل در شرایطی که دو طرف به توافقی برد - برد نزدیک می‌شوند بر حاشیه‌سازی‌ها افزوده است. در حالی که تیم مذاکره‌کننده ایران تأکید دارد که نه در 18 ماه گذشته و نه در چند هفته باقی مانده از خطوط قرمز تعیین شده از سوی مقام معظم رهبری عبور نخواهد کرد، عده‌ای رییس دستگاه دیپلماسی را به این تخطی متهم می‌کنند. سیدحسین موسویان در گفت‌وگویی کوتاه با «اعتماد» تأکید می‌کند که اجرای پروتکل الحاقی در دولت اصلاحات هم قواعد و ضوابط خاص خود را داشت و خدشه‌ای بر دیگر ابعاد برنامه نظامی ایران نزد موسویان در دولت هاشمی‌رفسنجانی سفیر ایران در آلمان و در دولت خاتمی معاون دبیر شورای عالی امنیت ملی (حسن روحانی) و عضو هیات مذاکرات هسته‌ای ایران بود. متن گفت‌وگو با وی به شرح زیر است:

در چند روز اخیر بحث بازرسی از مراکز نظامی در ایران پس از اجرایی شدن پروتکل الحاقی شدت گرفته است؛ شما به عنوان عضو مذاکره‌کننده در دولت اصلاحات و در سال‌هایی که ایران پروتکل الحاقی را به شکل داوطلبانه اجرا کرد، چه برآوردی از این بازرسی‌ها دارید؟

در آن روزها هم مهم‌ترین دغدغه دست اندرکاران این بود که:

اولاً: حاکمیت ملی و امنیت ملی نقض نشود

ثانیاً: اسرار نظامی هم فاش نشود.

لذا در متن توافق سعد آباد هم این موارد به عنوان شرط اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی قید شد. دسترسی‌هایی که در چارچوب پروتکل الحاقی در آن مقطع داده شد، به گونه‌ای بود که کمترین خدشه‌ای در تأمین این دو مورد مهم حاصل نشد. دسترسی‌ها مدیریت شده و با هماهنگی دستگاه‌های نظامی و امنیتی با رعایت حداکثر احتیاط‌های لازم داده شد و موردی هم پیش نیامد. گزارش‌های آژانس حاکی است که در دولت آقای احمدی‌نژاد هم دسترسی موردی و مدیریت شده در چارچوب پروتکل الحاقی داده شد.

تیم مذاکره‌کننده ادعا می‌کند که با اعمال بازرسی مدیریت شده، تهدید اطلاعاتی‌ای متوجه تاسیسات و مراکز نظامی ایران نخواهد بود. تا چه اندازه این ادعا با توجه به مفاد پروتکل الحاقی که بازرسی از هر کجا و در هر زمانی را مجاز می‌داند، همخوانی دارد؟

آقای دکتر صالحی، رییس سازمان انرژی اتمی از بهترین و امین‌ترین متخصصین کشور در این مورد هستند. ایشان اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی را با مجوز نظام در دوره آقای خاتمی امضا کردند. اکنون هم ایشان مسوولیت عملیاتی اجرای

پروتکل را به عهده خواهند داشت. آقای ظریف، تیم مذاکره کننده هسته‌ای و آقای صالحی و تیم فنی ایشان در سازمان در مذاکرات جاری با اجرای پروتکل موافقت کرده‌اند. 120 کشور هم در حال حاضر پروتکل الحاقی را اجرا می‌کنند. لذا جان مطلب در چهار کلام است:

اول: 120 کشور شامل کشورهای اروپایی هم مثل ما دغدغه حفظ اسرار نظامی و امنیتی‌شان را دارند. پروتکل را برای سال‌ها اجرا کرده‌اند و هم اسرارشان را حفظ کرده‌اند و هم حاکمیت و امنیت ملی‌شان را. دوم: طبق سیستم‌های اجرایی فعلی، می‌توان پروتکل را اجرا کرد بدون اینکه اسرار نظامی فاش یا خدشه بر امنیت ملی وارد شود. آقای صالحی و تیم فنی سازمان انرژی اتمی هم این صلاحیت و توانایی و لیاقت را دارند که این مهم را تأمین کنند.

سوم: تمام کشورهایی که به توان غنی‌سازی رسیده‌اند نیز اجرای پروتکل الحاقی یا سازوکار مشابه را پذیرفته‌اند. لذا جمهوری اسلامی هم تافته جدا بافته‌ای نخواهد بود زیرا بناست که غنی‌سازی داشته باشد. این مساله از همان ابتدای مذاکرات هسته‌ای در سال 1382 برای نظام روشن بوده و همه مذاکره‌کننده گان هسته‌ای در طول این 12 سال هم به این حقیقت پی برده‌اند. به همین دلیل هم من در سال 86-1385 با کمک کارشناسان وزارت خارجه و دستگاه‌های نظامی یک کتاب در مورد پروتکل الحاقی منتشر کردم که در آن تمام ابعاد سیاسی، امنیتی و فنی آن را کامل و مستند تشریح کردم تا مردم و مسوولان به ویژه نمایندگان محترم مجلس نسبت به این مهم آگاهی یابند چون نهایتاً آنها باید در مورد تصویب یا عدم تصویب آن تصمیم بگیرند. هرچند انتشار این کتاب هم در آن مقطع برایم دردسر درست کرد. با توجه به اینکه مجلس شورای اسلامی هنوز پروتکل الحاقی را تصویب نکرده و نشانه‌هایی از اختلاف برای تصویب آن وجود دارد، دولت به چه استنادی می‌تواند مفاد پروتکل را دواطلبانه اجرا کند؟ اجرای دواطلبانه و موقت پروتکل با تصمیم دولت و شورای عالی امنیت ملی و تأیید مقام معظم رهبری قانونی است اما

اجرای دائمی آن نیاز به مصوبه مجلس دارد. ایران تجربه دواطلبانه پروتکل الحاقی را دارد. با توجه به بدعهدی طرف مقابل در آن برهه تاریخی، چگونه این بار می‌توان به 5+1 اعتماد کرد؟

بنده که در این طرف آب هستم هم همین سوال را از طرف‌های امریکایی و اروپایی در مورد ایران می‌شنوم که می‌گویند به ایرانی که قبلاً مخفی کاری کرده، ما چگونه می‌توانیم اعتماد کنیم. واقعیت این است که دو طرف به یکدیگر اعتماد ندارند اما دو راه هم بیشتر ندارند. یا توافق مسالمت‌آمیز و اجرای درست آن یا عدم توافق و ادامه سیکل تقابل و حرکت به سمت درگیری. نظام جمهوری اسلامی از اول به دنبال راه‌حل اول بوده و همین مسیر را الان طی می‌کند ضمن اینکه هر دو طرف هم از عدم اجرا توسط طرف مقابل نگرانند.

مصاحبه با دانشمندان هسته‌ای با توجه به تجربه ترور پنج دانشمند در بازه زمانی دو ساله، چه مشروعیت قانونی‌ای دارد؟ در صورت صدور مجوز بازرسی مدیریت شده از مراکز نظامی از سوی کشورمان، با توجه به حساسیت امنیتی این اماکن، دولت چگونه می‌تواند مانع از درز اطلاعاتی در خصوص توان نظامی ایران شود؟

این بحثی است که در صلاحیت کارشناسان و متخصصین سازمان انرژی اتمی است. آنها مکانیزم‌های اجرایی پروتکل را می‌دانند و نگرانی‌ها را هم می‌دانند. آنها قادرند که پروتکل را به گونه‌ای اجرا کنند که امنیت کارشناسان خود را هم حفظ کنند و مانع از دسترسی اجانب به اسرار امنیتی و نظامی شوند. آنها روال جاری در سایر کشورها را هم می‌شناسد. ما کارشناسان حاذق و قابل‌داریم. این‌طور مسائل فنی و تخصصی را نباید دستمایه کارزار سیاسی جناحی قرار داد.

http://etamadnewspaper.ir/?News_Id=16196

